

Completare la opinia preliminară a Consiliului fiscal cu privire la Legea bugetului de stat, Legea bugetului de asigurări sociale pentru anul 2018 și la Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2018-2020

În data de 29 noiembrie 2017, Consiliul fiscal a primit în format electronic de la Ministerul Finanțelor Publice (MFP) adresa nr. 446157 datată 28 noiembrie 2017, prin care i se solicita, în baza art. 53, alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 (LRFB) republicată, formularea opiniei privind Raportul privind situația macroeconomică pentru anul 2018 și proiecția acesteia în perioada 2019-2021, proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2018, proiectul Legii asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018, Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2018-2020 și expunerile de motive aferente, proiectul Legii pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2018. Setul de documente necesar elaborării opiniei a parvenit Consiliului fiscal în după-amiaza zilei de miercuri 29 noiembrie.

Având în vedere faptul că ședința de guvern dedicată aprobării documentelor mai sus menționate era programată pentru miercuri 6 decembrie 2017 și timpul insuficient aflat la dispoziția sa pentru elaborarea unei opinii complete, Consiliul fiscal a elaborat și remis autorităților o opinie preliminară. Prezentul text completează și revizuieste opinia preliminară mai sus menționată.

Evaluarea respectării regulilor fiscale

Construcția bugetară aferentă anului 2018 vizează un deficit (conform metodologiei naționale/cash) de 2,97% din PIB, identic cu cel avut în vedere pentru anul curent. Proiectul de buget acomodează presiuni de proporții în sensul majorării cheltuielilor curente (în principal la nivelul cheltuielilor de personal și a celor de asistență socială) și un reviriment ușor al cheltuielilor de investiții publice pe seama proiectelor cu finanțare europeană nerambursabilă, cu presiuni de sens contrar la nivelul veniturilor bugetare, în contextul reșezării contribuțiilor sociale între angajator și angajat (cu reducerea cu 2 pp. a nivelului lor agregat), reducerii cotei impozitului pe venit (de la 16% la 10%), dispariției unor venituri excepționale din distribuția de dividende din rezervele acumulate de către companiile de stat și returnării sumelor colectate din taxa de primă înmatriculare. Lărgirea deficitului bugetar (ca procent în PIB) este preconizată a fi evitată în urma reducerii cotei transferate către pilonul II al sistemului de pensii (de la 5,1 la 3,75%), reintroducerii accizei suplimentare la combustibili, luării în calcul a unor noi surse de venituri excepționale (vânzare de apă grea și concesionare de benzi de frecvență pentru

operatorii de telefonie mobilă) și a unor venituri suplimentare substanțiale la nivelul TVA datorate unei preconizate îmbunătățiri a colectării. La aceste elemente se adaugă măsuri de control al cheltuielilor cu bunuri și servicii și o expansiune de mică amploare, raportat la nivelul estimat pentru 2017, a cheltuielilor de capital pentru proiectele cu finanțare exclusiv națională care, în condițiile unei creșteri rapide a PIB real și nominal, sunt de natură să reprezinte surse de diminuare a deficitului bugetar exprimat ca pondere în PIB.

Proiecția Comisiei Naționale de Prognoză (CNP) indică o creștere mai rapidă a PIB real comparativ cu cea a PIB potențial, ceea ce implică faptul că excesul de cerere, apărut la nivelul anului 2017 (conform evaluărilor concurente ale CNP și Comisiei Europene), se lărgeste. Un exces de cerere în creștere concomitent cu menținerea nivelului deficitului efectiv exprimat ca procent în PIB conduce la un impuls fiscal pozitiv și la o adâncire a dezechilibrului structural al finanțelor publice, politica fiscală fiind preconizată să continue să aibă o conduită prociclică și în 2018. Pe cale de consecință, deviația preexistentă deja (din 2016) de la obiectivul pe termen mediu (definit ca deficit structural de 1% din PIB) continuă să crească în 2018, proiecția fiscal-bugetară pe termen mediu luând în calcul o îngustare a acesteia abia începând cu anul 2019, fără ca însă eliminarea acestei deviații să fie asigurată de nivelurile deficitului bugetar avute în vedere la finele orizontului de prognoză.

Situația mai sus descrisă intră în contradicție flagrantă cu regulile fiscale instituite de LRFB, fapt atestat de altfel de lista extensivă de derogări incluse în proiectul legii bugetului de stat și în cea a legii companion cu privire la plafoanele unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2018. Lista derogărilor de la prevederile LRFB include:

- Art. 6 și 7, care formalizează în legislația națională legătura cu Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene din perspectiva valorilor de referință pentru deficitul bugetar și datoria publică;
- Art. 14 alin. 1, conform căruia în cazul constatării unei devieri de la obiectivul bugetar pe termen mediu sau de la calendarul de ajustare către acesta Guvernul aprobă ori transmite Parlamentului spre aprobare un set de măsuri menite a corecta această deviere;
- Art. 26 alin. 3, conform căruia legea companion privind aprobarea limitelor specificate în cadrul fiscal-bugetar cuprinde obiectivul bugetar pe termen mediu, precum și calea de ajustare către acesta.

Mai mult, recent aprobată OUG nr. 90/2017 (privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene) introduce derogări suplimentare de la:

- Art. 29 alin 4, în sensul renunțării la obligația ca declarația de răspundere semnată de primul ministru și de ministrul finanțelor publice să ateste conformitatea SFB cu LRFB, țintele sau limitele instituite de regulile fiscale și respectarea principiilor responsabilității fiscale;
- Art. 30 alin.4, care prevede obligația ca Guvernul să prezinte parlamentului un buget anual care să respecte principiile responsabilității fiscale, regulile fiscale, strategia fiscal-bugetară și orice alte prevederi ale LRFB;
- Art. 30 alin.5, ce prevede că în lipsa condițiilor de conformitate prevăzute la alineatul anterior, declarația ar trebui să menționeze abaterile, precum și măsurile și termenele până la care Guvernul va asigura conformitatea cu principiile responsabilității fiscale, regulile fiscale și strategia fiscal-bugetară.

Elementele de mai sus consfințesc inoperabilitatea deplină a legii responsabilității fiscal-bugetare, preocuparea față de obiectivul unei poziții bugetare aflate în echilibru în sensul definit de LRFB și tratatele europene fiind înlocuită de cea a evitării depășirii plafonului de referință de 3% din PIB pentru deficitul bugetar efectiv. Consiliul fiscal a abordat deja această chestiune în opiniile elaborate în contextul legilor bugetare anuale pentru 2016 și 2017, iar considerațiile emise atunci își mențin relevanța. Pe scurt, un asemenea comportament duce la vulnerabilizarea poziției finanțelor publice, eșecul de a crea ori menține un spațiu fiscal în "vremuri bune" (în urma unei conduite prociclice a politicii fiscal-bugetare) privând-o de posibilitatea de a acționa în sens stabilizator într-o inevitabilă fază descendentă a ciclului de afaceri. De altfel, preocupările față de conduita politicii fiscale din România și de ignorarea deliberată a tratatelor europene în domeniu sunt împărtășite și de Comisia Europeană, România fiind deja obiectul unei proceduri de deviație semnificativă declanșate în iunie 2017: recomandării inițiale ce prevedea o ajustare structurală de 0,5% din PIB în 2017 nu i s-a dat curs, astfel încât pe 5 decembrie a fost făcută recomandarea unei ajustări structurale de 0,8% din PIB în 2018. Proiectul de buget, ce țintește un deficit identic (ca procent din PIB) cu cel din anul anterior în condițiile unei lărgiri a excesului de cerere (chiar și potrivit evaluărilor extrem de favorabile ale ritmului de creștere ale PIB potențial ale CNP), ignoră însă aceste recomandări – un buget care ar da curs acestei ultime recomandări ar trebui să țintească un deficit efectiv de circa 2% din PIB în 2018.

Bugetul general consolidat în anul 2018 – probleme și riscuri

Dincolo de neconformitatea obiectivului de deficit cu LRFB și tratatele europene în materie, Consiliul fiscal identifica deja în contextul opiniei preliminare aspecte problematice în construcția bugetară de natură să facă probabilă o deviație de proporții de la limita de deficit avută în vedere în lipsa unor măsuri compensatorii. În primul rând, Consiliul fiscal evalua scenariul macroeconomic ce fundamentează proiectul de buget ca fiind mai degrabă nepotrivit

din perspectiva unei construcții bugetare prudente, apreciind că balanța riscurilor este înclinată spre consemnarea unor evoluții macroeconomice mai puțin favorabile decât cele luate în calcul, în principal în contextul incertitudinilor deosebit de ridicate legate de comportamentul sectorului privat ca răspuns la modificările recente ale Codului Fiscal (în speță transferul contribuțiilor sociale din sarcina angajatorului în cea a angajatului). Acestor riscuri li se adaugă unele având drept sursă introducerea unor posibilități de arbitraj fiscal în urma plafonării bazei de calcul aferente veniturilor din activități independente și regimului mai favorabil în ceea ce privește microîntreprinderile. În al doilea rând, era identificată o potențială supraevaluare cu cel puțin 3 miliarde lei a veniturilor din TVA, chiar în condițiile utilizării scenariului macroeconomic oficial, nivelul proiectat al acestora incluzând venituri suplimentare din măsuri de creștere a eficienței colectării în sumă de 4,9 miliarde lei, în mod inerent incerte și imposibil de evaluat *ex-ante*. În al treilea rând, Consiliul fiscal identifica o probabilitate ridicată de nerealizare a veniturilor excepționale de capital din vânzarea de apă grea (1 miliard lei în proiecția bugetară) date fiind dimensiunea exporturilor mondiale și a achizițiilor Nuclearelectrice. În fine, era identificată o bugetare insuficientă a cheltuielilor de asistență socială.

Comparativ cu opinia preliminară, în urma disponibilității execuției preliminare la finele lunii noiembrie, Consiliul fiscal își reduce dimensiunea evaluării cu privire la sub-bugetarea potențială a cheltuielilor de asistență socială la circa 1,5 miliarde lei: astfel, evaluarea cu privire la dimensiunea insuficientă a cheltuielilor de asistență socială aferente BASS cu circa 500 milioane lei este menținută, însă Consiliul fiscal apreciază că alocările de cheltuieli de asistență socială la nivelul bugetului de stat apar sub-bugetate cu circa 1 miliard lei și își ridică rezervele exprimate cu privire la cuantumul alocărilor aferente bugetelor locale.

Strategia Fiscal-Bugetară (SFB) 2018-2020 - construcția bugetară dincolo de orizontul 2018

Similar strategiilor fiscal-bugetare din anii precedenți, în iterația curentă a SFB (2018-2020) atenția autorităților apare drept concentrată pe primul an acoperit de aceasta, fără a acorda aceeași atenție proiecțiilor bugetare pe termen mediu, și se manifestă tendința de a genera cu foarte mare ușurință consolidare fiscală pe termen mediu, în lipsa unei fundamentări riguroase a veniturilor și cheltuielilor și a unor detalii concrete asupra ipotezelor ce fundamentează traiectoriile agregatelor de venituri și cheltuieli¹. Dincolo de orizontul 2018, an pentru care deficitul structural este proiectat în largire, anii 2019 și 2020 ar trebui să aducă o ajustare fiscală

¹ Un exemplu în acest sens este reprezentat de veniturile din TVA în anul 2019, care cresc cu doar 2,5% comparativ cu nivelul proiectat pentru 2018. Dată fiind dimensiunea dinamicii consumului privat nominal prognozată pentru 2019, o asemenea traiectorie este concordantă fie cu o eventuală reducere suplimentară a ratei TVA (nemenționată ca atare niciunde în textul SFB) în condițiile în care plusul de venituri din creșterea conformării la plată din 2018 ar fi considerat ca permanent, fie cu un scenariu de tip *no policy change* în care rezidualul ANAF din 2018 este privit ca un fenomen temporar.

structurală de 0,46 pp. și 0,49 pp. (deficitul efectiv ESA 2010 scade cu 0,58 pp. și 0,56 pp. din PIB în 2019 și, respectiv, 2020, în timp ce reducerile la nivelul deficitului efectiv *cash* sunt de 0,39 pp. și respectiv 0,69 pp. din PIB), la finele intervalului acoperit de strategie persistând o deviație de 1,2 pp. din PIB față de obiectivul pe termen mediu.

Consiliul fiscal are rezerve cu privire la dimensiunile pe termen mediu a unor agregate de cheltuieli, ce apar drept neverosimil de mici raportate la ipotezele scenariului macroeconomic ce fundamentează proiecția bugetară pe termen mediu și alți parametri probabili ai construcției bugetare. Astfel, una din sursele majore de consolidare fiscală în anul 2019 o reprezintă creșterea cu doar 3,7% a anvelopei salariale comparativ cu anul 2018, în condițiile în care scenariul macroeconomic al CNP indică o dinamică a salariilor în sectorul public (în versiunea restrânsă ce exclude forțele armate și personalul asimilat) de 11,5% (cifră realistă dată fiind implementarea graduală a legii salarizării unitare și impactul propagat în 2019 al majorărilor salariale ce urmează să aibă loc la 1 martie 2018). Dacă am presupune că dinamica anvelopei salariale ar fi de 11,5%, în linie cu cea preconizată pentru salariul mediu pentru sectorul public (în sens restrâns) și ignorând creșterea preconizată de CNP a numărului angajaților din sectorul bugetar (de 1%), quantumul cheltuielilor de personal ar fi cu circa 6 miliarde lei (0,6% din PIB) mai mare decât cel avansat în proiecția de cheltuieli a anului 2019, ceea ce, *ceteris paribus*, ar determina nu doar lipsa oricărei consolidări structurale, ci chiar o lărgire a deficitului. De precizat că salariul mediu pe economie, folosit în proiecția veniturilor din contribuții sociale și a celor aferente impozitului pe venit, depinde de dimensiunea luată în considerare pentru dinamica salariului din sectorul bugetar.

Un alt element de natură să ridice probleme în proiecția pe termen mediu apare la nivelul cheltuielilor de asistență socială ale BASS, unde creșterile luate în calcul nu apar concordante cu evoluțiile anunțate ale punctului de pensie în anii 2019 și 2020. Deși din textul strategiei pe termen mediu lipsește orice referință la valoarea punctului de pensie în anii 2019 și 2020, dinamicile preconizate apar drept inferioare celor care ar prevala în ipoteza în care punctul de pensie ar evolua conform traiectoriei descrise în programul de guvernare, ce prevede valori ale acestuia de 1.265 lei de la 1 aprilie 2019 și de 1.400 lei de la 1 aprilie 2020. Această traiectorie ar implica creșteri medii de 16,5% și 11,6% în 2019 și, respectiv, 2020, în timp ce dinamica preconizată a cheltuielilor de asistență socială ale BASS este de doar 14,1% și respectiv 7,8%. Conform traiectoriei mai sus descrise a punctului de pensie, cheltuielile ar fi mai mari cu 1,5 miliarde lei (0,16% din PIB) în 2019 și cu 4,4 miliarde lei (0,4% din PIB) în 2020.

Acestor elemente li se adaugă în 2019 probabila supraevaluare în raport cu dinamicile prognozate de CNP pentru salariul mediu și numărul de salariați (de 8,3%, respectiv 3,8%) a veniturilor proiectate din contribuții de asigurări sociale, cifra proiectată fiind mai mare cu circa 2 miliarde lei (ori 0,2% din PIB).

Având în vedere cele de mai sus, caracterul extrem de favorabil al traiectoriei de creștere economică proiectate pe termen mediu, precum și potențiala subdimensionare a cheltuielilor de asistență socială la nivelul anului 2018, Consiliul fiscal apreciază că, în ipoteza unor politici fiscal-bugetare nemodificate, balanța riscurilor este înclinată covârșitor în direcția înregistrării unor deficite mai ridicate decât cele preconizate de Strategia Fiscal-Bugetară 2018-2020.

Opiniile și recomandările formulate mai sus de Consiliul fiscal au fost aprobate de Președintele Consiliului fiscal, conform prevederilor art. 56, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010 republicată, în urma însușirii acestora de către membrii Consiliului, prin vot, în ședința din data de 21 decembrie 2017.

21 decembrie 2017

Președinte Consiliul fiscal,

IONUȚ DUMITRU

Anexe

Anexa nr. 1: Măsuri de politică fiscală și impactul estimat potrivit MFP

Măsuri de politică fiscală - venituri bugetare	Impact bugetar (mil. lei)	Categoria de venituri
Total	15.248	
Creșterea accizelor pentru combustibili în doua etape: 15 septembrie și 1 octombrie 2017	2.707	Accize
Creșterea ratei de distribuire a dividendelor de la 50% la 90% pentru companii de stat	1.082	Venituri nefiscale
Creșterea bazei de impozitare pentru contribuțiile plătite pentru persoane cu dizabilități începând cu 1 septembrie 2017	700	Contribuții de asigurări sociale
Vânzare de apă grea din rezerva statului	1.000	Venituri din capital
Reducerea transferurilor către pilonul II de pensii la 3,75% începând cu 1 ianuarie 2018 (comparativ cu menținerea cotei din anul 2017)	2.600	Contribuții de asigurări sociale
Menținerea taxei pe monopol conform OG nr. 5/2013, 6/2013 și 7/2013	959	Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii
Închiriere benzi de frecvență 5G	1.300	Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități
Plata defalcată a TVA opțională începând cu 1 octombrie 2017 și obligatorie începând cu 1 ianuarie 2018	4.900	TVA
Măsuri de îmbunătățire a colectării luate de ANAF		

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice

Măsuri de politică fiscală - cheltuieli bugetare	Impact bugetar (mil. lei)	Categoria de cheltuieli
Total	3.719	
Modificarea valorii punctului de pensie la 1.100 lei începând cu data de 1 iulie 2018 (6 luni din an)	3.119	Asistență socială
Majorarea pensiei minime (6 luni)	600	Asistență socială

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice

Anexa nr. 2: Evoluția agregatelor bugetare în perioada 2017-2018

Mil. lei	Execuție preliminară 2017 potrivit MFP*	Swap execuție 2017	Execuție preliminară 2017 potrivit MFP (fără swap)	Proiect buget 2018	Swap planificat 2018	Proiect buget 2018 fără swap	Proiect buget 2018 - Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2017 - Execuție preliminară 2016	Proiect buget 2018/ Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2018/ Execuție preliminară 2017	Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2018	Proiect buget 2018 - Execuție preliminară 2017
							fară swap			fară swap pondere în PIB			
	1	2	3=1-2	4	5	6=4-5	7=4-1	8=6-3	9=4/1	10=6/3	11	12	13=12-11
VENITURI TOTALE	256.804,7	1.425,0	255.379,7	287.521,7	1.020,0	286.501,7	30.717,0	31.122,0	12,0%	12,2%	30,3%	31,6%	1,2%
Venituri curente	234.411,4	1.425,0	232.986,4	257.274,0	1.020,0	256.254,0	22.862,6	23.267,7	9,8%	10,0%	27,7%	28,2%	0,6%
Venituri fiscale	139.992,7	708,9	139.283,8	145.135,9	521,6	144.614,3	5.143,2	5.330,5	3,7%	3,8%	16,5%	15,9%	-0,6%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	46.717,4	327,2	46.390,2	38.598,9	298,0	38.300,9	-8.118,5	-8.089,3	-17,4%	-17,4%	5,5%	4,2%	-1,3%
Impozitul pe profit	14.525,6	131,1	14.394,5	15.020,3	148,0	14.872,3	494,7	477,8	3,4%	3,3%	1,7%	1,6%	-0,1%
Impozitul pe salarii și venit	30.216,6	196,1	30.020,5	20.803,4	150,0	20.653,4	-9.413,3	-9.367,2	-31,2%	-31,2%	3,6%	2,3%	-1,3%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	1.975,2		1.975,2	2.775,2		2.775,2	800,0	800,0	40,5%	40,5%	0,2%	0,3%	0,1%
Impozite și taxe pe proprietate	5.430,4		5.430,4	5.824,4		5.824,4	394,1	394,1	7,3%	7,3%	0,6%	0,6%	0,0%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	85.865,9	296,5	85.569,4	98.666,8	184,0	98.482,8	12.800,8	12.913,3	14,9%	15,1%	10,2%	10,8%	0,7%
TVA	52.846,0	296,5	52.549,5	61.308,2	184,0	61.124,2	8.462,2	8.574,7	16,0%	16,3%	6,2%	6,7%	0,5%
Accize	26.645,4		26.645,4	30.218,5		30.218,5	3.573,0	3.573,0	13,4%	13,4%	3,2%	3,3%	0,2%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.399,4		3.399,4	3.814,8		3.814,8	415,4	415,4	12,2%	12,2%	0,4%	0,4%	0,0%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	2.975,1		2.975,1	3.325,3		3.325,3	350,2	350,2	11,8%	11,8%	0,4%	0,4%	0,0%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	945,6		945,6	1.042,0		1.042,0	96,4	96,4	10,2%	10,2%	0,1%	0,1%	0,0%
Alte impozite și taxe fiscale	1.033,4	85,2	948,2	1.003,8	39,6	964,2	-29,6	16,0	-2,9%	1,7%	0,1%	0,1%	0,0%
Contribuții de asigurări	71.855,8	716,1	71.139,7	91.811,8	498,4	91.313,4	19.956,0	20.173,7	27,8%	28,4%	8,4%	10,1%	1,6%
Venituri nefiscale	22.562,9		22.562,9	20.326,3		20.326,3	-2.236,5	-2.236,5	-9,9%	-9,9%	2,7%	2,2%	-0,4%
Venituri din capital	799,7		799,7	1.843,6		1.843,6	1.043,9	1.043,9	130,5%	130,5%	0,1%	0,2%	0,1%
Donații	18,4		18,4	2,7		2,7	-15,7	-15,7	-85,3%	-85,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Sume de la UE în contul plăților efectuate*) și prefinanțări	212,3		212,3	103,5		103,5	-108,8	-108,8	-51,3%	-51,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0			0,0%	0,0%	0,0%

Mil. lei	Execuție preliminară 2017 potrivit MFP*	Swap execuție 2017	Execuție preliminară 2017 potrivit MFP (fără swap)	Proiect buget 2018	Swap planificat 2018	Proiect buget 2018 fără swap	Proiect buget 2018 - Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2017 - Execuție preliminară 2016	Proiect buget 2018/ Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2018/ Execuție preliminară 2017	Execuție preliminară 2017	Proiect buget 2018	Proiect buget 2018 - Execuție preliminară 2017
	1	2	3=1-2	4	5	6=4-5	7=4-1	fară swap	9=4/1	fară swap	fără swap pondere în PIB		
								8=6-3		10=6/3	11	12	13=12-11
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente cadrului fin. 2014-2020	21.362,9		21.362,9	28.297,9		28.297,9	6.935,0	6.935,0	32,5%	32,5%	2,5%	3,1%	0,6%
CHELTUIELI TOTALE	281.772,7	1.425,0	280.347,7	314.481,3	1.020,0	313.461,3	32.708,6	33.113,6	11,6%	11,8%	33,3%	34,5%	1,3%
Cheltuieli curente	263.571,6	1.255,0	262.316,6	293.825,7	850,0	292.975,7	30.254,1	30.659,1	11,5%	11,7%	31,1%	32,3%	1,1%
Cheltuieli de personal	69.617,0		69.617,0	81.175,5		81.175,5	11.558,5	11.558,5	16,6%	16,6%	8,3%	8,9%	0,7%
Bunuri și servicii	39.549,0		39.549,0	39.926,8		39.926,8	377,8	377,8	1,0%	1,0%	4,7%	4,4%	-0,3%
Dobânzi	10.498,3		10.498,3	12.096,8		12.096,8	1.598,5	1.598,5	15,2%	15,2%	1,2%	1,3%	0,1%
Subvenții	6.862,5		6.862,5	7.210,3		7.210,3	347,8	347,8	5,1%	5,1%	0,8%	0,8%	0,0%
Transferuri - Total	136.303,7	1.255,0	135.048,7	153.048,0	850,0	152.198,0	16.744,3	17.149,3	12,3%	12,7%	16,0%	16,8%	0,7%
Transferuri între unități ale administrației publice	2.162,0	733,3	1.428,7	2.132,8	850,0	1.282,8	-29,2	-145,9	-1,4%	-10,2%	0,2%	0,1%	0,0%
Alte transferuri	12.154,2	521,7	11.632,5	13.385,5		13.385,5	1.231,3	1.753,0	10,1%	15,1%	1,4%	1,5%	0,1%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	544,5		544,5	317,2		317,2	-227,3	-227,3	-41,7%	-41,7%	0,1%	0,0%	0,0%
Asistență socială	93.177,8		93.177,8	98.620,4		98.620,4	5.442,6	5.442,6	5,8%	5,8%	11,1%	10,9%	-0,2%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	23.268,2		23.268,2	32.826,9		32.826,9	9.558,7	9.558,7	41,1%	41,1%	2,8%	3,6%	0,9%
Alte cheltuieli	4.997,0		4.997,0	5.765,1		5.765,1	768,1	768,1	15,4%	15,4%	0,6%	0,6%	0,0%
Fonduri de rezervă	400,2		400,2	83,2		83,2	-317,0	-317,0			0,0%	0,0%	0,0%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	340,9		340,9	285,1		285,1	-55,8	-55,8	-16,4%	-16,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Cheltuieli de capital	18.201,1	170,0	18.031,1	20.655,7	170,0	20.485,7	2.454,5	2.454,5	13,5%	13,6%	2,1%	2,3%	0,1%
Operațiuni financiare	0,0		0,0			0,0	0,0	0,0			0,0%	0,0%	0,0%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0	0,0			0,0%	0,0%	0,0%
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-24.968,0		-24.968,0	-26.959,6		-26.959,6	-1.991,6	-1.991,6	8,0%	8,0%	-3,0%	-3,0%	0,0%

* Potrivit Rectificării 2.

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice, calcule proprii Consiliul fiscal

Anexa nr. 3: Evoluția agreatelor bugetare în perioada 2018-2019

Mil. lei	Proiect	Proiecție SFB	Proiecție SFB 2019	Proiecție SFB	Proiect	Proiecție	Proiecție SFB 2019
	buget 2018	2019	- Proiect buget	2019/Proiect buget	buget 2018	SFB 2019	- Proiect buget
	1	2	3=2-1	2018	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	287.521,7	311.373,1	23.851,5	8,3%	31,67%	31,86%	-0,19%
Venituri curente	257.274,0	277.963,0	20.689,0	8,0%	28,34%	28,44%	-0,11%
Venituri fiscale	145.135,9	150.966,0	5.830,1	4,0%	15,99%	15,45%	0,54%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	38.598,9	42.021,9	3.423,0	8,9%	4,25%	4,30%	-0,05%
Impozitul pe profit	15.020,3	16.353,9	1.333,6	8,9%	1,65%	1,67%	-0,02%
Impozitul pe salarii și venit	20.803,4	22.692,6	1.889,2	9,1%	2,29%	2,32%	-0,03%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	2.775,2	2.975,4	200,2	7,2%	0,31%	0,30%	0,00%
Impozite și taxe pe proprietate	5.824,4	6.361,4	537,0	9,2%	0,64%	0,65%	-0,01%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	98.666,8	100.411,9	1.745,2	1,8%	10,87%	10,28%	0,59%
TVA	61.308,2	62.827,7	1.519,5	2,5%	6,75%	6,43%	0,32%
Accize	30.218,5	31.878,6	1.660,2	5,5%	3,33%	3,26%	0,07%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.814,8	3.476,6	-338,2	-8,9%	0,42%	0,36%	0,06%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	3.325,3	2.228,9	-1.096,4	-33,0%	0,37%	0,23%	0,14%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	1.042,0	1.137,9	95,9	9,2%	0,11%	0,12%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	1.003,8	1.032,9	29,1	2,9%	0,11%	0,11%	0,00%
Contribuții de asigurări	91.811,8	105.188,0	13.376,2	14,6%	10,11%	10,76%	-0,65%
Venituri nefiscale	20.326,3	21.809,0	1.482,6	7,3%	2,24%	2,23%	0,01%
Venituri din capital	1.843,6	884,2	-959,4	-52,0%	0,20%	0,09%	0,11%
Donații	2,7	2,7	0,0	-0,3%	0,00%	0,00%	0,00%
Sume UE în contul plăților efectuate și prefinan.	103,5	59,6	-43,9	-42,4%	0,01%	0,01%	0,01%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat			0,0		0,00%	0,00%	0,00%

Mil. lei	Proiect	Proiecție SFB	Proiecție SFB 2019	Proiecție SFB	Proiect	Proiecție	Proiecție SFB 2019
	buget 2018	2019	- Proiect buget	2019/Proiect buget	buget 2018	SFB 2019	- Proiect buget
	1	2	2018	2018	5	6	2018
procent în PIB							
	1	2	3=2-1	4=2/1	5	6	7=6-5
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente cadrului financiar 2014-2020	28.297,9	32.463,7	4.165,8	14,7%	3,12%	3,32%	-0,21%
CHELTUIELI TOTALE	314.481,3	336.591,6	22.110,3	7,0%	34,64%	34,44%	0,19%
Cheltuieli curente	293.825,7	314.220,7	20.395,1	6,9%	32,36%	32,16%	0,21%
Cheltuieli de personal	81.175,5	84.147,7	2.972,1	3,7%	8,94%	8,61%	0,33%
Bunuri și servicii	39.926,8	40.777,0	850,2	2,1%	4,40%	4,17%	0,22%
Dobânzi	12.096,8	12.547,4	450,5	3,7%	1,33%	1,28%	0,05%
Subvenții	7.210,3	7.115,8	-94,4	-1,3%	0,79%	0,73%	0,07%
Transferuri - Total	153.048,0	169.041,9	15.993,9	10,5%	16,86%	17,30%	-0,44%
Transferuri între unități ale administrației pub.	2.132,8	2.318,0	185,1	8,7%	0,23%	0,24%	0,00%
Alte transferuri	13.385,5	12.694,3	-691,2	-5,2%	1,47%	1,30%	0,18%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	317,2	135,2	-182,1	-57,4%	0,03%	0,01%	0,02%
Asistență socială	98.620,4	110.331,0	11.710,6	11,9%	10,86%	11,29%	-0,43%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	32.826,9	37.872,3	5.045,4	15,4%	3,62%	3,88%	-0,26%
Alte cheltuieli	5.765,1	5.691,1	-73,9	-1,3%	0,63%	0,58%	0,05%
Fonduri de rezervă	83,2	107,0	23,8	28,6%	0,01%	0,01%	0,00%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	285,1	484,0	198,9	69,8%	0,03%	0,05%	-0,02%
Cheltuieli de capital	20.655,7	22.370,9	1.715,2	8,3%	2,28%	2,29%	-0,01%
Operațiuni financiare					0,00%	0,00%	0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,00%	0,00%	0,00%
EXCEDENT(+)/DEFICIT(-)	-26.959,6	-25.218,5	1.741,2	-6,5%	-2,97%	-2,58%	-0,39%

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice, calcule proprii Consiliul fiscal

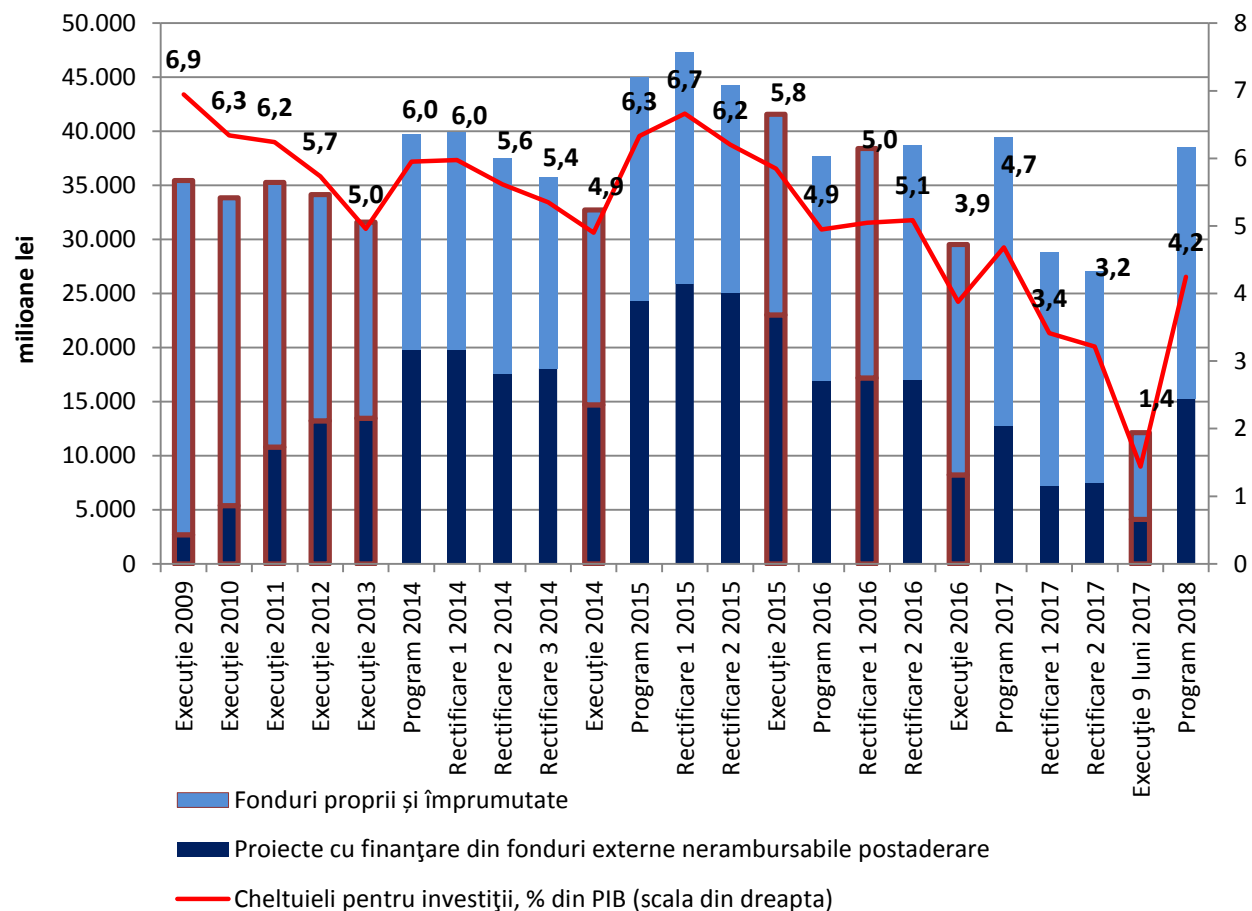
Anexa nr. 4: Evoluția agregatelor bugetare în perioada 2019-2020

	Proiect	Proiecție SFB	Proiecție SFB 2020 -	Proiecție SFB	Proiecție	Proiecție	Proiecție SFB 2020
	buget 2019	2020	Proiect buget 2019	2020/ Proiecție	SFB 2019	SFB 2020	- Proiecție SFB
	1	2	3=2-1	SFB 2019	procent în PIB		
				4=2/1	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	311.373,1	336.133,8	24.760,7	8,0%	31,86%	31,95%	0,09%
Venituri curente	277.963,0	303.468,0	25.505,0	9,2%	28,44%	28,85%	0,40%
Venituri fiscale	150.966,0	163.668,8	12.702,8	8,4%	15,45%	15,56%	0,11%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	42.021,9	46.226,3	4.204,4	10,0%	4,30%	4,39%	0,09%
Impozitul pe profit	16.353,9	17.601,7	1.247,8	7,6%	1,67%	1,67%	0,00%
Impozitul pe salarii și venit	22.692,6	25.434,1	2.741,5	12,1%	2,32%	2,42%	0,10%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	2.975,4	3.190,5	215,1	7,2%	0,30%	0,30%	0,00%
Impozite și taxe pe proprietate	6.361,4	6.930,2	568,8	8,9%	0,65%	0,66%	0,01%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	100.411,9	108.208,4	7.796,4	7,8%	10,28%	10,29%	0,01%
TVA	62.827,7	67.630,5	4.802,7	7,6%	6,43%	6,43%	0,00%
Accize	31.878,6	33.633,3	1.754,6	5,5%	3,26%	3,20%	-0,06%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.476,6	3.499,2	22,6	0,6%	0,36%	0,33%	-0,02%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	2.228,9	3.445,4	1.216,5	54,6%	0,23%	0,33%	0,10%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	1.137,9	1.240,3	102,4	9,0%	0,12%	0,12%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	1.032,9	1.063,6	30,8	3,0%	0,11%	0,10%	0,00%
Contribuții de asigurări	105.188,0	117.325,1	12.137,2	11,5%	10,76%	11,15%	0,39%
Venituri nefiscale	21.809,0	22.474,0	665,0	3,0%	2,23%	2,14%	-0,10%
Venituri din capital	884,2	926,8	42,6	4,8%	0,09%	0,09%	0,00%
Donații	2,7	2,5	-0,2	-7,7%	0,00%	0,00%	0,00%
Sume de la UE în contul plăților efectuate și prefin.	59,6	21,2	-38,4	-64,4%	0,01%	0,00%	0,00%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat			0,0		0,00%	0,00%	0,00%
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților	32.463,7	31.715,3	-748,4	-2,3%	3,32%	3,02%	-0,31%

	Proiect	Proiecție SFB	Proiecție SFB 2020 -	Proiecție SFB	Proiecție	Proiecție	Proiecție SFB 2020
	buget 2019	2020	Proiect buget 2019	2020/ Proiecție	SFB 2019	SFB 2020	- Proiecție SFB
	1	2	3=2-1	4=2/1	5	6	7=6-5
procent în PIB							
efectuate și prefinanțări aferente cadrului financiar 2014-2020							
CHELTUIELI TOTALE	336.591,6	355.968,5	19.376,9	5,8%	34,44%	33,84%	-0,60%
Cheltuieli curente	314.220,7	327.811,7	13.591,0	4,3%	32,16%	31,16%	-0,99%
Cheltuieli de personal	84.147,7	88.613,2	4.465,5	5,3%	8,61%	8,42%	-0,19%
Bunuri și servicii	40.777,0	42.674,0	1.897,0	4,7%	4,17%	4,06%	-0,12%
Dobânzi	12.547,4	13.392,4	845,0	6,7%	1,28%	1,27%	-0,01%
Subvenții	7.115,8	7.270,7	154,8	2,2%	0,73%	0,69%	-0,04%
Transferuri - Total	169.041,9	175.192,7	6.150,8	3,6%	17,30%	16,65%	-0,64%
Transferuri între unități ale administrației publice	2.318,0	2.389,3	71,4	3,1%	0,24%	0,23%	-0,01%
Alte transferuri	12.694,3	12.749,7	55,4	0,4%	1,30%	1,21%	-0,09%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	135,2	97,5	-37,6	-27,8%	0,01%	0,01%	0,00%
Asistență socială	110.331,0	116.929,5	6.598,5	6,0%	11,29%	11,12%	-0,17%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	37.872,3	37.011,5	-860,8	-2,3%	3,88%	3,52%	-0,36%
Alte cheltuieli	5.691,1	6.015,2	324,0	5,7%	0,58%	0,57%	-0,01%
Fonduri de rezervă	107,0	107,0	0,0	0,0%	0,01%	0,01%	0,00%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare ramb.	484,0	561,8	77,8	16,1%	0,05%	0,05%	0,00%
Cheltuieli de capital	22.370,9	28.156,8	5.785,9	25,9%	2,29%	2,68%	0,39%
Operațiuni financiare							0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0	0,0	0,0		0,00%	0,00%	0,00%
EXCEDENT(+)/ DEFICIT(-)	-25.218,5	-19.834,7	5.383,7	-21,3%	-2,58%	-1,89%	0,70%

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice, calcule proprii Consiliul fiscal

Anexa nr. 5: Evoluția cheltuielilor pentru investiții în perioada 2009-2017 – nivel planificat vs. realizări, mil. lei

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice, calculele Consiliului fiscal